

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ КИЇВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

30 листопада 2017 року

№ 28-рк

м. Київ

Виконавчий комітет
Яготинської міської ради
Київської області
вул. Незалежності, 67,
м. Яготин,
Київська обл., 07700

Про припинення дій, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, та усунення причин і умов, що йому сприяють

Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) на виконання доручення Голови Антимонопольного комітету України від 28.04.2017 № 13-01/136 здійснило дослідження стану конкуренції на ринках послуг у сфері поводження з побутовими відходами та діяльності суб'єктів господарювання, які діють на цих ринках на предмет дотримання ними законодавства про захист економічної конкуренції.

За результатами проведеного Відділенням аналізу встановлено, що деякі суб'єкти господарювання отримали право надавати послуги з вивезення побутових відходів без участі у конкурсі на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів органами місцевого самоврядування.

У зв'язку з цим, Відділенням проведено поглиблене дослідження на предмет дотримання органами місцевого самоврядування законодавства про захист економічної конкуренції в частині визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів (надалі – дослідження).

Відділенням на адресу виконавчого комітету Яготинської міської ради Київської області направлено вимогу про надання інформації від 25.09.2017 № 02-03/3200/48.

Листом від 12.10.2017 № 03-16/1061 (вх. Відділення від 19.10.2017 № 01-05-2947) виконавчим комітетом Яготинської міської ради Київської області (надалі – виконавчий комітет, виконком) надано відповідь на вимогу.

За результатами аналізу інформації, отриманої в результаті проведеного дослідження, а також отриманої від виконавчого комітету, встановлено наступне.

Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи (частина третя статті 140 Конституції України).

Відповідно до частини першої статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.

Отже, Яготинська міська рада Київської області є органом місцевого самоврядування, юридичною особою. Виконавчим органом Яготинської міської ради Київської області є виконавчий комітет.

Місцезнаходження юридичної особи – виконавчого комітету Яготинської міської ради Київської області: 07700, Київська область, місто Яготин, вулиця Незалежності, будинок 67; код ЄДРПОУ – 05408823.

Повноваження та порядок діяльності виконавчого комітету Яготинської міської ради визначені Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон).

Відповідно до частини третьої статті 24 Закону, органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.

Організація поводження з відходами, вивезення побутових відходів врегульовано Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про відходи», «Про житлово-комунальні послуги», Правилами надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070, Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173.

Згідно із пунктом 55 частини першої статті 26 Закону до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Повноваження органів місцевого самоврядування в галузі житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку визначено статтею 30 Закону.

Відповідно до підпункту 6 пункту «а» статті 30 Закону, до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать вирішення питань збирання, транспортування, утилізації та знешкодження побутових відходів.

Статтею 1 Закону України «Про відходи» визначено, що побутові відходи - відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення.

Згідно з пунктом «е» частини першої статті 16 Закону України «Про відходи» підприємства, установи та організації усіх форм власності у сфері поводження з відходами мають право, зокрема, на участь у конкурсах на набуття права виконання послуг у сфері поводження з побутовими відходами на певній території.

Відповідно до частин третьої, десятої статті 35¹ Закону України «Про відходи» збирання та вивезення побутових відходів у межах певної території здійснюються юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, спеціально обладнаними для цього транспортними засобами. Орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з перевезення побутових відходів з певної території населеного пункту.

Відповідно до пункту 4 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070, виконавець послуг з вивезення побутових відходів визначається на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Процедура підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту визначена Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 N 1173 (надалі - Порядок).

Згідно з пунктом 4 Порядку, підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради у порядку, встановленому законом.

Таким чином, виконавчі комітети сільської, селищної, міської ради є організаторами конкурсу та на конкурсних засадах повинні визначати виконавця послуги з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту.

З інформації, наданої виконавчим комітетом листом від 12.10.2017 № 03-16/1061 вбачається, що 10.02.2015 року виконкомом було проведено конкурс на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів від багатоквартирних житлових будинків у місті Яготин (рішення виконавчого комітету Яготинської міської ради від 30.12.2014 № 219). Враховуючи кількість поданих конкурсних пропозицій, а саме лише одну - від Яготинської житлово-експлуатаційної контори, переможцем конкурсу визначено відповідне підприємство з терміном надання вищезазначених послуг - 1 рік.

Крім того, виконавчий комітет повідомив, що з травня 2016 року послуги з вивезення твердих побутових відходів надаються комунальним підприємством Яготинської міської ради «Комунальник». При цьому, протягом 2016 та першого півріччя 2017 року конкурси з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів у місті Яготин не проводилися.

Водночас, згідно копій документів, поданих виконавчим комітетом в додаток до листа від 12.10.2017 № 03-16/1061, рішенням Яготинської міської ради Київської області від 19.05.2016 № 300-08-VII створено комунальне підприємство Яготинської міської ради «Комунальник» шляхом виділу з Яготинської житлово-експлуатаційної контори.

Відповідно до частини першої статті 56 Господарського кодексу України, суб'єкт господарювання - господарська організація, яка може бути утворена за рішенням власника (власників) майна або уповноваженого ним (ними) органу, а у випадках, спеціально передбачених законодавством, також за рішенням інших органів, організацій і фізичних осіб шляхом заснування нової господарської організації, злиття, приєднання, виділу, поділу, перетворення діючої (діючих) господарської організації (господарських організацій) з додержанням вимог законодавства.

Згідно Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, 24.05.2016 проведено державну реєстрацію комунального підприємства Яготинської міської ради «Комунальник», номер запису 1 351 136 0000 003736.

Відповідно до пункту 32 Порядку, протягом десяти днів після припинення договору на надання послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту проводиться новий конкурс на надання послуг з вивезення побутових відходів на території, визначеній таким договором.

Виходячи з наданої інформації виконкомом, термін, на який було визначено Яготинську житлово-експлуатаційну контору виконавцем вищезазначених послуг, закінчився 10.02.2016 р.

Отже, протягом десяти днів, починаючи з 10.02.2016 р., виконавчий комітет мав вжити заходи щодо проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території міста Яготин.

Водночас, після припинення дії договору укладеного з Яготинською житлово-експлуатаційною конторою та завершення 10-ти денного терміну, передбаченого для проведення конкурсу, Яготинська міська рада створила нову юридичну особу - комунальне підприємство Яготинської міської ради «Комунальник» та визначила її виконавцем послуг з

вивезення побутових відходів на території міста Яготин без проведення відповідного конкурсу.

Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (надалі – Закон¹), економічна конкуренція - це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі мають можливість вибирати між кількома продавцями.

Суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію (частини друга статті 4 Закону¹).

Отже, реалізація виконавчим комітетом покладених на нього повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Слід зазначити, що конкурс по своїй суті – це конкурентний спосіб надання права на вивезення побутових відходів. Очевидно, що основною метою проведення таких конкурсів є розвиток конкуренції та вибір на конкурсних засадах виконавців відповідних послуг, які спроможні забезпечувати належну якість обслуговування споживачів.

Відповідно до частини першої статті 15 Закону¹, антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно - господарського управління та контролю є прийняття будь - яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь - які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно - господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Згідно з частиною 3 статті 15 Закону¹, вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється.

Суб'єкти господарювання, що мають намір надавати послуги з вивезення побутових відходів, можуть конкурувати тільки під час участі у конкурсі. Виконавчий комітет Яготинської міської ради фактично визначив виконавцем вищезазначених послуг комунальне підприємство Яготинської міської ради «Комунальник» з травня 2016 року без проведення відповідного конкурсу і не допускає конкуренції на зазначеному ринку послуг в межах міста Яготин.

Таким чином, не проведення, всупереч вимогам чинного законодавства, конкурсу з визначення надавача послуг із вивезення твердих побутових відходів обмежує або може обмежити право певних осіб, які б мали (мають) намір взяти участь у конкурсі, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності на рику надання послуг із вивезення побутових відходів. Такі дії (бездіяльність) виконавчого комітету можуть призвести до недопущення конкуренції на вищезазначеному ринку послуг на території міста Яготин.

Отже, бездіяльність виконавчого комітету Яготинської міської ради Київської області, яка полягає у визначенні виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів без проведення конкурсу з визначення виконавця вищезазначених послуг у територіальних межах міста Яготин, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах м. Яготин.

Враховуючи наведене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин і умов, що сприяли виникненню цього порушення, на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» адміністративна колегія Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Виконавчому комітету Яготинської міської ради Київської області (код ЄДРПОУ – 05408823) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а також усунути причини виникнення порушення та умов, що йому сприяли, шляхом вжиття заходів по проведенню конкурсу з визначення надавача послуг з вивезення побутових відходів на території міста Яготин відповідно до Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету у місячний строк з дня одержання рекомендацій.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

За умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

**Голова адміністративної колегії –
Голова відділення**

О. Хмельницький